

Yaptığımız çalışmalarda geline nokta

Bildiğiniz gibi ilk günden beri hem sektörümüzü yangın yerine çevirmiş olması hem de tüketicileri enflasyonla vuracak olması sebebiyle öncelikle yangını söndürecek acil çözümler ve uzun vadede yapısal çözümlerle ilgili önerilerimizi kamuoyuyla paylaşmıştık. Bugüne kadar çözüm noktasında ortaya koyduğumuz önerilerimiz ve bunlarla alakalı geldiğimiz noktayı da sizlerle paylaşmak istiyoruz.

ÇÖZÜM ÖNERİLERİMİZ VE MÜCADELEMİZDEKİ SON GELİŞMELER

1-Plastik hammaddelerin ithalatında uygulanan referans fiyat, gözetim, anti damping gibi vergi ve koruma önlemlerinin sıfırlanmasını talep ettik.

Bu konuda Ticaret ve Sanayi Bakanlıklarımızla yaptığımız görüşmelerde ithalattaki vergilerin askı/kota sistemiyle istisna edilebileceğini önerdiler. Ancak bu yöntemin şu an şalter indiren firmaların sorununa hızlı çözüm üretmemesi sebebiyle başka alternatifler üzerinde çalışılması gerekiyor. Gözetim ve antidamping konusunu daha sıcak buluyoruz. Özellikle Petkim'in Ortadoğu'dan kendi fiyatlarının altında Türkiye'ye satış yapıldığı iddiası ile yaptığı antidamping soruşturması başvurusunun plastik sektörünün içinde bulunduğu şartlar göz önüne alınarak kabul edilmemesini talep ediyoruz.

2-PETKİM'in hammaddeyi sadece iç piyasaya yönlendirerek, ihracatı durdurması ve yurt içi piyasadaki arz sıkışıklığını azaltma yönünde katkı vermesini bekliyoruz. Gerekliyse kamunun bu konuda düzenleme yapmasını talep ediyoruz.

Hazine Bakanlığı'mızın daveti üzerine Bakan Yardımcımızın huzurunda PETKİM üst yönetimi ve PAGEV olarak bir araya geldik. Bu toplantıda Bakanlığımıza ilettiğimiz talepler kendilerine de tekrar yüz yüze iletildi. Örneğin en çok ürettikleri polietilende üretimlerinin dörtte birlik (%25) kısmını ihraç ettiklerini, bunu da yurt içi satış fiyatlarının altında yaptıklarını ifade ettiler. Böyle bir dönemde yurt içi satış fiyatlarının altında yapılan ihracatın, sektörün ve Türkiye ekonomisinin aleyhine olduğunu söyledik. Özellikle de devletin koruma önlemlerinden faydalanan bir petrokimya tesisinin bu dönemde tamamen yerli üreticilere mal tedarik etmesi gerektiğini düşünüyoruz ve bunu kendilerine ilettik. Bu toplantı sonrası geçen hafta PETKİM yönetimi, ihracatı daha da azaltacakları yönünde basın açıklaması yaptı. Ancak bu bizim için yeterli değil. Bu konuda şeffaflık adına rakam paylaşımlarını bekliyoruz. Yurt içindeki diğer petrokimya tesislerinin çoğu PAGEV'e dönüş yaparak yeni hiçbir ihracat bağlantısı almayacaklarını ilettik. Biz de kendilerine teşekkür ettik.

3-Özellikle yaşanan spekülatif süreçte PETKİM'in yurt içindeki hammadde tüccarlarının elindeki hammaddeleri alarak, tekrar satması ve bu şekilde hammaddenin sık el değiştirip daha da zamlanmasına sebep vermekten kaçınmasını istedik. Devletin desteklerini Lisanlı Petrokimya tesisi sıfatıyla

alan PETKİM'in, tüccar gibi al-sat yapmasını ve şeffaf davranmamasını yanlış buluyoruz.

Hazine Bakan Yardımcımız huzurunda yapılan toplantıda bu durumu da dile getirdik. PETKİM, al-sat işlemini yaptıklarını kabul ettiler. Miktarının ise üreticilere olan borçları kadar olduğunu beyan ettiler. Bu konuda şeffaflık adına kendilerinden kaç tonluk al-sat yaptıklarını paylaşımlarını istedik. Fakat bu konuda da maalesef şeffaf davranmaktan kaçındılar.

4-Geri dönüşüm sanayinin özellikle yurt içinde yatırım ve kaynak ihtiyacını karşılayacak politikalar üretmemiz gerekiyor. AB'ye ihracatımız için geri dönüşüm içeren ürünler şart ve bu yüzden geri dönüşüm sektörünün işleyebileceği yeterli atık hammadde kaynağı altyapısı oluşturulmalı.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığımız ile bu konuda hali hazırda yürüyen sürecimiz var. Nitekim Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcımız Sayın Prof. Dr. Mehmet Emin Birpınar, TOBB Yönetim Kurulu Üyemiz Sayın Zeki Kıvanç'ın ev sahipliğinde geçen hafta Adana'da geri dönüşüm sektörümüzde faaliyet gösteren firmalarımızı yerinde ziyaret ederek, sorunlarını birinci ağızdan dinlediler. Diğer taraftan yakın zamanda mühendislik plastiklerinin geri dönüşüm için ithalinin önündeki engelin kalkmasının yakın olduğu bilgisini de aldık.

5-Özellikle yiyecek, içecek, tekstil, ayakkabı vb. birçok ürünün maliyetini etkileyecek plastik hammadde fiyat artışının enflasyona doğrudan olumsuz etkisi hakkında kamuyu bilgilendirip, uyarıyoruz.

Özellikle ulusal yazılı ve görsel basında enflasyon tehlikesine dikkat çektik. Bu konuda Hazine Bakanlığımızla yakın temaslarda bulunduk. Hammadde zamlarıyla enflasyonun tetiklenmesi arasındaki yakın ilişki kendilerine rakamlar üzerinden sunuldu. Nitekim Sayın Hazine Bakanımız Lütfü Elvan, geçen hafta basına verdiği mülakatta hammadde dolayısıyla ambalaj fiyatlarındaki artışın enflasyona etkisi ile mücadelenin öncelikleri olduğunu vurguladı.

6-Türkiye Varlık Fonu'nun üzerinde somut çalışmalar yaptığı yeni petrokimya yatırıma öncelik verilmesi için kamu ve kamuoyunda gerekli çalışmaların yapılmasını önemsiyoruz.

Türkiye Varlık Fonu'yla konu hakkında görüşmelerimiz devam ediyor. Varlık Fonu Petrokimya Yatırımları Başkanı'ndan aldığımız üst düzey sunumlar sonrası bu konuda yapılacak yatırımın önceliklendirilmesi ve özellikle de sanayiciler olarak her türlü modellerde katkı vermeye hazır olduğumuza bildirdik.

HAMMADDE ALIMINI NEDEN, NE ZAMAN, NASIL DURDURUYORUZ!

Bunlar sektör olarak yurt içinde yaptığımız çalışmalarımız ve geldiğimiz noktalar ama bildiğiniz gibi bu sorun uluslararası petrokimya kartelinin, çeşitli bahanelerle arzı kısmasıyla oluşmuş problem ve dolayısıyla spekülasyon fiyat balonunun söndürülmesi için uluslararası çaba da gerekiyor. Bu çerçevede problemin uluslararası boyutunun çözümü için de yine aynı güç birliğimiz içinde çalışmaya devam ediyoruz. Bu kapsamda

yaptığımız toplantımızda belirttiğimiz gibi “Hammadde Güç Birliği Platformu” ile uluslararası boyutta da çözüm için çalışmaya devam ediyoruz.

Çin, dünyadaki en büyük plastik mamul üreticisi. Türkiye ise dünyada altıncı, Avrupa’da ise Almanya’dan sonra ikinci en büyük üreticidir. Her iki ülke de ihtiyacı olan plastik hammaddeleri yurt içindeki petrokimya tesislerinden almanın yanında ithal de etmekte. Çin aynı zamanda dünyanın en büyük plastik hammadde ithalatçısı konumunda. Türkiye ise bazı kalemlerde ikinci, bazı kalemlerde ise ilk beşte. Örneğin Polipropilen hammaddesinde Çin, 7 milyon tonluk ithalatı ile dünya PP ithalatının %43’lük kısmını tek başına gerçekleştiriyor. Türkiye ise Polipropilende 2 milyon tonu aşan ithalatıyla, dünya ithalatının %13’lük kısmını tek başına gerçekleştiriyor. Dolayısıyla Türkiye ve Çin plastik sanayicilerinin ithal ettikleri Polipropilen hammaddesi, dünyadaki toplam ithalatın %55’den fazlasını gerçekleştiriyor. Aynı oranlar değişik hammadde türlerinde de farklılıklar göstermekle birlikte temelde Çin ve Türkiye’nin en büyük hammadde ithalatçıları ülkeler arasında olduğu gerçeği değişmiyor.

PAGEV olarak Avrupa’daki EUPC yönetiminde görev aldığımız gibi Çin’deki plastik meslek örgütleriyle de yakın temas içerisindeyiz. Bu çerçevede petrokimya kartellerinin arzı, bilinçli olarak kısarak hammadde fiyatlarını astronomik arttırdığı böyle bir dönemde dünyadaki ithalatın %55’ten fazlasını yapan iki ülkenin, plastik sanayicileri olarak hem üreticilerimizi bu yıkıcı artışlardan korumak hem de günün sonunda iğneden ipliğe birçok üründe kullanılan plastik sebebiyle ülkelerimizde enflasyonun körüklenmesini engellemek için alım gücümüzü kullanarak birlikte, ortak akılla hareket edeceğiz.

Dünyadaki iki büyük plastik hammadde kullanıcısı ülke sektörleri olarak Çinli plastik mamul üreticileri, geçmiş yıllarda da kendi içlerinde birlik halinde hareket edip, bu tür suni fiyat artışlarına başarıyla diremişti. Şimdi dünyadaki iki büyük plastik hammadde kullanıcısı ülke sektörleri olarak stratejik zamanlama ile yapacağımız talep daraltması ile zam oyununu tersine çevirebiliriz.

Çinli üretici birlikleri, Çin resmi tatili sonrası (yeni bitti), hammadde fiyatlarını arttırmak isteyen petrokimya şirketlerine direneceklerini, stokları kritik seviyeye gelene kadar hammadde almayacaklarını, mümkün olan ürünlerde geri dönüşümden elde edilen hammaddeler kullanacaklarını, bizlere bildirdiler. Ayrıca bu sene Haziran ayından itibaren Çin’deki çok sayıda yeni petrokimya tesisinin devreye gireceğini bunun da, bu dirençle birleşince piyasayı tersine döndüreceği bilgisini verdiler. Çinli meslektaşlarımız, örneğin bu sene Çin’de PP’de devreye girecek kapasitelerin var olan PP üretimini tek seferde %15 daha arttıracığını belirttiler.

Nitekim uluslararası kuruluşlardan da teyit ettiğimiz yeni petrokimya tesislerinin bu yılki (Haziran ayı itibarıyla) devreye girmesiyle Çin’in örnek olarak seçtiğimiz Polipropilen hammaddesinde ithalatının %57 düşeceği ifade ediliyor. En büyük alıcı Çin’deki bu düşüşü kapatmak isteyen petrokimya şirketlerinin, başta Türkiye olmak üzere yeni pazarlara arz fazlası hammaddesi satma zorunlulukları ortaya çıkacaktır. Bu durum da hammaddelerde ciddi fiyat düşüşü meydana getirecektir. Özellikle Çin’de 2021’in altıncı ayına kadar devreye girecek yeni petrokimya tesisleriyle birçok ana plastik

hammaddesinde arz fazlası olacağını ve birlikte hareket edip alım gücümüzü kullanırsak, petrokimya arzında meydana gelecek bu artışın oluşturacağı fiyat düşüş baskısını daha da hızlandıracağımızı ve spekülatif fiyatları çıktığı hızla daha düşük seviyelere çekebilecek dengeyi yaratabileceğimizi öngörüyoruz.

Bu çerçevede;

1- Şu anki fiyatlar, kartelin arz kısıntısı nedeniyle suni olarak yukarıya çekilmiş spekülatif fiyatlardır. Özellikle 2021 Haziran ayında Çin’de devreye girecek yeni petrokimya tesisleri ile hammadde arzı artacak ve fiyatlar düşüşe geçecektir. Bu sebeple süreci hızlandırmak için üreticilerimizin stokları el verdiği sürece hammadde alımını durdurması ve minimum stokla çalışmamız gerekiyor.

2-Mümkün olan tüm ürünlerde, petrokimya tesislerinden orijinal hammadde alınmaması ve geri dönüşümden üretilmiş hammaddelerin kullanılması önem taşıyor.

Ülkemizdeki sanayicilerimizin, ifade ettiğimiz bu kararlarla uyumlu alım politikası yürütmesini bekliyoruz. Petrokimya kartelinin ve bu kartellerin yarattığı ortamdan yararlanıp on binlerce ton hammadde stoklayanların, üretim gücümüzden iyi bir ders almasını bekliyoruz. Fırsatçıların ellerindeki stoklardan zarar edecekleri bir sonuç çıkacağına inanıyoruz. Nisan başından itibaren yukarıda belirttiğimiz strateji çerçevesinde hammadde alımlarına ara vermek hem hammadde düşüş sürecini hızlandırmak hem de Haziran ayında devreye girecek büyük kapasitelerin arz desteğiyle hızla düşüşe geçmesi beklenen hammadde fiyatları üreticimizin zarar etmesini engelleyecektir.

Son olarak 20 Mart 2021 Cumartesi gerçekleştirdiğimiz PAGEV Genel Kurulu’muzda, oy birliğiyle kabul edilen ve firmalarımızın tam destek verdiği “Hammadde Güç Birliği Platformu” ile sürecimizin doğru yolda ilerlediği teyit ettik. Üyelerimizin yanı sıra Türkiye sathına yayılmış binlerce üreticimizin de hem kendi firmaları hem de ülke menfaatlerine uygun mücadelemize verdiği desteği arttıracığına inancımız tamdır.

“Hammadde Güç Birliği Platformu”, Türkiye’deki tüm firmalarımız ve sivil toplum örgütlerimize açıktır. Ülkemizin Üreten Gücü olan bu harekete katılmak isteyen bütün firmalarımız ve kurumlarımız bizlerle iletişime geçebilirler.